

บทที่ 9

ผู้โฆษณาหรือประกาศแก่บุคคลทั่วไปให้กระทำความผิด

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 58 บัญญัติว่า “ผู้ใดโฆษณาหรือประกาศแก่บุคคลทั่วไปให้กระทำความผิดและความผิดนั้นมีกำหนดโทษไม่ต่ำกว่าหกเดือน ผู้นั้นต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่กำหนดไว้ สำหรับความผิดนั้น

ถ้าได้มีการกระทำความผิดเพราะเหตุที่ได้รับการโฆษณาหรือประกาศตามความในวรรคแรก ผู้โฆษณาหรือประกาศต้องรับโทษเสมือนเป็นตัวการ”

เมื่อพิจารณาจากตัวบทมาตราดังกล่าวสามารถแยกออกได้เป็นสองกรณี คือ

กรณีที่ 1 ได้มีการโฆษณาหรือประกาศให้บุคคลทั่วไปกระทำความผิด (เพียงโฆษณาหรือประกาศแก่บุคคลทั่วไปก็มีความผิด)

กรณีที่ 2 ได้มีการกระทำความผิดตามที่โฆษณาหรือประกาศให้กระทำ

กรณีที่ 1 ได้มีการโฆษณาหรือประกาศให้บุคคลทั่วไปกระทำความผิด หมายความว่า เพียงแต่ได้มีการโฆษณาหรือประกาศให้บุคคลทั่วไปกระทำความผิด ซึ่งความผิดนั้นมีกำหนดโทษจำคุกไม่ต่ำกว่าหกเดือน ก็เป็นความผิดอาญาแล้ว โดยกฎหมายกำหนดโทษแก่ผู้โฆษณาหรือประกาศนี้ กึ่งหนึ่งของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น เช่น ประกาศหรือโฆษณาแก่บุคคลทั่วไปให้ฆ่านายอินทร์ การประกาศหรือโฆษณาเย้ยหยันเป็นความผิดทันที ความผิดฐานฆ่าคนตายมีโทษประหารชีวิต ฉะนั้นประกาศหรือโฆษณาต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษประหารชีวิต ซึ่งตามมาตรา 52(2) ของประมวลกฎหมายอาญา “ถ้าจะลดลงกึ่งหนึ่ง ให้ลดเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิตหรือโทษจำคุกตั้งแต่ยี่สิบห้าปีถึงห้าสิบปี”

ในการโฆษณาหรือประกาศตามกรณีที่ 1 มีองค์ประกอบดังนี้

- 1.1 ต้องมีการโฆษณาหรือประกาศแก่บุคคลทั่วไป
- 1.2 การกระทำตามที่โฆษณาหรือประกาศนั้นต้องเป็นความผิดอาญา
- 1.3 ความผิดอาญานั้นมีกำหนดโทษไม่ต่ำกว่าหกเดือน
- 1.4 มีเจตนาที่จะให้บุคคลทั่วไปกระทำความผิด

องค์ประกอบ 1.1 ต้องมีการโฆษณาหรือประกาศแก่บุคคลทั่วไป

หมายความว่า เป็นการโฆษณาหรือประกาศทั่ว ๆ ไปมิได้เจาะจงตัวบุคคลว่าต้องให้คนใดคนหนึ่งกระทำ

องค์ประกอบ 1.2 การกระทำตามที่โฆษณาหรือประกาศนั้นต้องเป็นความผิดอาญา

หมายความว่า การกระทำที่ได้โฆษณา หรือประกาศแก่บุคคลทั่วไปให้กระทำนั้นจะต้องเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา หรือตามกฎหมายอื่นที่กำหนดความผิดและโทษทางอาญา ถ้าเป็นการโฆษณาหรือประกาศให้เขากระทำความผิดทางแพ่ง เช่น โฆษณาให้เขากระทำความผิดสัญญา ย่อมมิใช่ความผิดตามมาตรา 85 นี้

องค์ประกอบ 1.3 ความผิดอาญานั้นมีกำหนดโทษจำคุกไม่ต่ำกว่าหกเดือน

หมายความว่า โทษจำคุกชั้นสูงที่กฎหมายกำหนดไว้ต้องไม่ต่ำกว่าหกเดือน ซึ่งจะเป็นโทษตามประมวลกฎหมายอาญาหรือพระราชบัญญัติอื่นก็ได้ถ้าโทษจำคุกชั้นสูงต่ำกว่าหกเดือน ย่อมมิใช่ความผิดตามมาตรา 85 นี้ เช่น โฆษณาหรือประกาศให้บุคคลกระทำความผิดลหุโทษ ย่อมไม่มีความผิดตามมาตรา 85 เพราะความผิดลหุโทษ มีโทษจำคุกชั้นสูงต่ำกว่าหกเดือน (ความผิดลหุโทษคือความผิดซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เช่นว่ามานี้ด้วยกัน ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 102)

องค์ประกอบ 1.4 มีเจตนาที่จะให้บุคคลทั่วไป กระทำความผิด

หมายความว่า ผู้โฆษณาหรือประกาศต้องมีเจตนาที่จะให้บุคคลทั่วไป กระทำความผิดจริง ๆ มิใช่โฆษณาหรือประกาศเพื่อก่อให้เกิดความตลก ขบขัน หยอกล้อ ถ้าผู้โฆษณาหรือประกาศมีเจตนาเช่นนั้น แม้ผู้ที่อ่านโฆษณาหรือประกาศสำคัญผิดว่าเป็นจริง ผู้โฆษณาหรือประกาศย่อมไม่มีความผิด

กรณีที่ 2 ได้มีการกระทำความผิดตามที่โฆษณาหรือประกาศให้กระทำ

หมายความว่า การกระทำความผิดได้เกิดขึ้นเพราะเหตุที่มีการโฆษณาหรือประกาศแก่บุคคลทั่วไปให้กระทำความผิด กล่าวคือผู้กระทำได้ตัดสินใจกระทำความผิดเพราะการโฆษณาหรือประกาศ ถ้าหากเขาได้ตัดสินใจกระทำความผิดมาก่อนที่จะมีการโฆษณาหรือประกาศย่อมไม่เข้าหลักในมาตรานี้

หมายเหตุ ถ้าการโฆษณาหรือประกาศให้บุคคลกระทำความผิดไม่เป็นความผิดตามมาตรา 85 วรรคแรกแล้ว แม้ผู้กระทำจะได้กระทำเพราะเหตุที่ได้มีการโฆษณาหรือประกาศผู้โฆษณาหรือประกาศก็ย่อมไม่มีความผิดตามมาตรา 85 วรรค 2 ด้วย